

**ZASADY, TRYB I HARMONOGRAM OPRACOWANIA
AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
„ŚLĄSKIE 2030”**

1. Podstawy prawne oraz zasady procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Konieczność aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” wynika z zapisów ustawy z dnia 15 lipca 2020 roku o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła obowiązek uwzględnienia w strategiach rozwoju województwa m.in.:

- modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej,
- ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.

Strategia rozwoju województwa zgodnie z art. 11 ust. 1c ustawy o samorządzie województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby tej strategii oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa;
- 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie;
- 6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wraz z zakresem planowanych działań;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla województwa, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

Dostosowanie zapisów Strategii do nowych wymogów ustawowych powinno nastąpić do 31 grudnia 2026 roku.

Ważnym aspektem wpływającym na potrzebę aktualizacji Strategii jest również rozpoczęcie prac nad opracowaniem kluczowych krajowych dokumentów strategicznych, tj.: Koncepcji Rozwoju Kraju 2050, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

Zgodnie z art. 11 ust. 1e ustawy o samorządzie województwa Strategia rozwoju województwa podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna województwa albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub krajową strategią rozwoju regionalnego.

W ramach prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” zastosowanie mieć będą w szczególności następujące zasady:

- Partnerstwa i współpracy – gwarantująca, że polityka regionalna województwa śląskiego będzie prowadzona przy współpracy licznych zaangażowanych aktorów regionalnych, w oparciu o zawiązywanie trwałych relacji opartych na zaufaniu i ukierunkowanych na świadome i ustrukturyzowane współdziałanie ludzi, instytucji i organizacji na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz zapobieganiu wszelkim formom wykluczenia.
- Podejścia terytorialnego – polegająca na dopasowaniu interwencji do specyfiki danego obszaru, tak aby precyzyjnie odpowiadała ona na różnorodne potrzeby rozwojowe tego terytorium i wykorzystywała endogeniczny potencjał zasobów lokalnych i regionalnych; uwzględnianiu różnicowań terytorialnych na wszystkich etapach procesu planowania.
- Koncentracji terytorialnej i tematycznej – ukierunkowująca interwencję w ramach polityki na rzecz wsparcia ograniczonej liczby terytoriów i skoncentrowaniu zasobów, środków i działań na ograniczonej liczbie dziedzin wsparcia.
- Spójności – zakładająca zgodność dokumentów strategicznych i planistycznych z krajowymi oraz europejskimi dokumentami programowymi.
- Podejmowania decyzji w oparciu o dowody – polegająca na prowadzeniu polityki w oparciu o zdobyte doświadczenia, zgromadzone dane, wnioski, rekomendacje, ocenę jej efektywności oraz prowadzone analizy prospektywne.
- Zrównoważonego rozwoju – zakładająca, że rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, będzie odbywać się z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno obecnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.
- Zrównoważonego inwestowania – zakładającą osiągnięcie możliwie jak najlepszych efektów przy jak najmniejszej presji na środowisko i przestrzeń w tym wtórne użytkowanie przestrzeni w procesach inwestycyjnych.
- Prewencji (zapobiegania) – przeciwdziałająca negatywnym skutkom dla środowiska już na etapie planowania (cele środowiskowe osiąga się przez działania wyprzedzające).
- Korzystnego bilansu transformacji – zakładająca, iż bilans działań restrukturyzacyjnych powinien być dodatni porównując elementy dodawane z działaniami likwidacyjnymi, zgodnie z regułami sprawiedliwej transformacji “just transition”.
- Subsydiarności – zakładająca, że każde działanie powinno być zaprogramowane i realizowane na możliwie najniższym, ale jednocześnie efektywnym dla danego zagadnienia, poziomie administracyjnym.

2. Uczestnicy prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Sejmik Województwa Śląskiego:

- uchwała tryb i harmonogram aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego,

- nadzoruje prace nad aktualizacją poprzez komisję właściwą ds. rozwoju, tj. Komisję Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego,
- opiniuje – poprzez komisję właściwą ds. rozwoju, tj. Komisję Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego - przedłożony projekt zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego,
- uchwała zaktualizowaną wersję Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.

Zarząd Województwa Śląskiego:

- opracowuje wstępny zakres zmian w dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego,
- przedstawia Komisji Rozwoju i Zagospodarowania Przestrzennego wstępny zakres zmian w dokumencie Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego,
- przygotowuje tekst jednolity zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego,
- konsultuje opracowany projekt Strategii z partnerami, w tym głównie określonymi w art. 12 ustawy o samorządzie województwa oraz w art. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- przygotowuje prognozę oddziaływania na środowisko oraz ewaluację ex-ante projektu zaktualizowanej Strategii,
- przedkłada Sejmikowi Województwa Śląskiego do uchwalenia projekt zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.

Zespół ds. Wdrażania i Monitoringu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego:

- udostępnia dane konieczne do prac nad Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego,
- opiniuje projekt Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.

Prace nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego będą prowadzone i koordynowane przez Departament Rozwoju i Transformacji Regionu, Referat - Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego. Do jego zadań należeć będzie:

- zbieranie danych oraz informacji niezbędnych do opracowania zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego,
- redakcja i synteza diagnozy zjawisk społeczno-gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych,
- redakcja i synteza celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań,
- opracowanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, ustaleń oraz rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie,
- wyznaczenie obszarów strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań;
- określenie systemu realizacji i ram finansowych,
- badanie zgodności zapisów projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu,
- organizacja konsultacji społecznych,
- redakcja projektu Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego.

3. Zasady współpracy oraz tryb procesu aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Zgodnie z art. 12 ustawy o samorządzie województwa przy aktualizacji strategii rozwoju województwa samorząd województwa będzie współpracował w szczególności z:

- jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa oraz z samorządem gospodarczym i zawodowym;
- administracją rządową, szczególnie z wojewodą;
- innymi województwami;
- organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi.

Ponadto w procesie aktualizacji prowadzona będzie również współpraca z Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią oraz zapewniony zostanie udział społeczeństwa.

Planowana współpraca będzie prowadzona poprzez organizację warsztatów, spotkań roboczych, konferencji, umieszczanie informacji oraz projektów zaktualizowanej Strategii na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, przekazywanie informacji w postaci korespondencji urzędowej.

Konsultacje będą prowadzone zgodnie z art. 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz art. 39 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W procesie aktualizacji dokumentu Zarząd Województwa może także korzystać z usług zewnętrznych konsultantów i ekspertów.

4. Harmonogram prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”.

Lp.	Wyszczególnienie zadań	Ramowy termin
1.	Przyjęcie zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”	III kwartał 2024
2.	Prace analityczne, diagnostyczne i wstępne konsultacje	IV kwartał 2024- IV kwartał 2025
3.	Warsztaty i spotkania konsultacyjne	IV kwartał 2024- III kwartał 2025
4.	Opracowanie projektu Strategii	I-III kwartał 2026
5.	Opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko	I-III kwartał 2026
6.	Konsultacje i opiniowanie projektu zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego	III kwartał 2026
7.	Uchwalenie zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego	III-IV kwartał 2026

Harmonogram prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa może ulec zmianie z uwagi na trwające równoległe prace nad krajowymi dokumentami strategicznymi, tj. Koncepcją Rozwoju Kraju 2050, Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego.